

VODOVJE

Svetovno morje – delitev

Oceani:

- Atlantski ocean
- Indijski ocean
- Tihi ocean

Morja:

- Sredozemska – ležijo med celinami
- Robna – ležijo na robu celin, od oceanov so ločena z nizi otokov in polotokov
- Med otoška – ležijo med otoki
- Stranska – ležijo v notranjosti in so od večjih morij ločena z prelivi

Zalivi :

- Fjordi
- Estuarji

Prelivi:

- Naravni – Bospor, Gibraltar, Dardanele
- Umetni – Panamski, Sueški

Lastnosti vode:

- Fizikalne – temperatura
- Kemične – slanost(zelo slana ob povratnikih in zaprtih delih), prozornost, barva

Pomen morja za človeka:

- ❖ Vir življenja, soline
- ❖ Močni tokovi močno vplivajo na podnebje, s tem pa prek naravnih na št družbene razmere
- ❖ Danes pridobivamo 25% beljakovin živalskega izvora iz morja, zaloge druge hrane iz morja pa so še velike
- ❖ Zaloge nafte, ki so na morskem dnu so zelo velike
- ❖ Morje je vir pitne vode
- ❖ Najcenejša in najpreprostejša prometna pot
- ❖ Plimska elektrarna

Gibanje morske vode:

- o Valovanje → veter, potres
- o Morski tokovi → rotacija, stalni vetrovi
- o Plimovanje → luna, sonce

Vpliv morskih tokov na podnebje :

Topli morski tok:

- Bolj slani
- Temp. se pozimi zviša, poleti pa zniža
- Padavine so pogoste in razporejene čez vso leto
- Tople in hladne zračne mase povzročajo padavine
- Gozdovi, primerno za življenje

Hladni morski tok:

- Manj slani

- Majhna količina vlage v zraku
- Deževne dobe in padavin ni
- Puščave, ni rastja, ni poseljenosti

TEKOČE VODE

- × Rečni sistem ali rečje – povezan sistem površja in reke s pritoki
- × Porečje – ozemlje, s katerega vse vode odtekajo v isto reko
- × Razvodje – območje ki loči dve porečji oziroma povodji
- × Razvodnica - meja s katero omejujemo posamezno porečje(gorovje)
- × Povirje – izvir reke
- × Povodje – ozemlje s katerega se vse vode izlivajo v eno morje
- × Rečni režim – prikazuje nihanja višine gladine rek med letom in vzroke zanjo(4vrste!)
- × Hidrogram – grafični prikaz rečnih režimov

JEZERA:

- ♥ **Umetna:** ustvari jih človek, zaradi hidroelektrarn, namakanje, preprečevanje poplav
- ♥ **Naravna:** ločimo glede na dotok in odtok vode:
  - ✓ Pretočna – stalni dotok in odtok vode (Bohinjsko)
  - ✓ Nepretočna – jezera brez pretokov (kraterska in puščavska – Kaspijsko, Aralsko, Čadsko)

Glede na nastanek jezer:

- ♥ **Vglobljena:**
  - ✓ Tektonika, erozija
  - ✓ Tektonska jezera-vzhodno-afriško, Ohridsko
  - ✓ Erozijska ledeniška jezera – Triglavsko
  - ✓ Kraška - Cerknško
- ♥ **Zaježitvena:** zaježitev odtoka z ledeniškimi morenami ali rečnimi nanosi

Pomen jezer za človeka:

- Blažilen vpliv na podnebje – mile zime, sveža poletja
- Privlačna za poselitev
- Pomembna prometna pot
- Ribolov, namakanje, turizem
- Vir hidroenergije

PODZEMELJSKA VODA:

- ❖ **Talna podtalnica** – nabira v sipkem gradivu (prod, pesek), kjer voda zapolni vmesne prazne prostore med zrnici. Obnavlja se s padavinami
- ❖ **Skalna voda** – nabira v razpokah in votlinah v živi skali (apnenec)